

Sygn. akt III Ca 386/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

Sędzia SR (del.) Patrycja Reichel

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 21 października 2013 r., sygn. akt I C 622/13

oddala apelację.

SSR (del.) Patrycja Reichel SSO Barbara Braziewicz SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska, powódka K. P. domagała się zasądzenia od pozwanego M. M. kwoty 1.205,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Jako podstawę swojego roszczenia wskazała odsetki ustawowe należne jej od nałożonego na pozwanego obowiązku naprawienia szkody orzeczonego, na podstawie art. 46 § 1 k.k., prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 24 września 2012r. (sygn. akt II K 118/11). Dochodzone odsetki, w kwocie 1.205,34 zł, są od kwoty 5.021,09 zł za okres od dnia 17 sierpnia 2011r. (dzień wezwania do naprawienia wyrządzonej szkody) do dnia 21 czerwca 2013r. (dzień wytoczenia powództwa).

W piśmie datowanym na 17 września 2013r. pozwany oświadczył, że nie jest w stanie spłacić ciążących na nim zobowiązań finansowych.

Sąd Rejonowy w Raciborzu wyrokiem z dnia 21 października 2013 roku oddalił powództwo.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że prawomocnym wyrokiem z dnia 24 września 2012r. sygn. akt II K 118/11 tut. Sąd na podstawie art. 46 §1 k.k. zobowiązał pozwanego M. M. do naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę kwoty 5.021,09 zł na rzecz powódki.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Odsetek ustawowych można jedynie żądać za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego o charakterze cywilnoprawnym. Wskazując, że obowiązek naprawienia szkody z art. 46 §1 k.k. jest środkiem karnym, wskazał, że nie przysługują od niego odsetki ustawowe.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniosła powódka zarzucając naruszenie prawa materialnego, art. 481 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że wierzyciel; nie może żądać odsetek za czas opóźnienia w naprawieniu szkody wynikłej z przestępstwa.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powódki przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materialne dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne. Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Obowiązek naprawienia szkody orzeczony na podstawie art. 46 § 1 k.k. nie jest świadczeniem w rozumieniu art. 481 § 1 k.c. Przepis ten [art. 481 § 1 k.c.] stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 12 stycznia 2005r., I ACa 869/04, a co Sąd Okręgowy w całości podziela, instytucja odsetek za opóźnienie jest swoistą „sankcją cywilną” za sam fakt niespełnienia świadczenia pieniężnego w terminie. Uwzględniając przy tym treść art. 1 k.c., należało uznać, że art. 481 § 1 k.c. winien być stosowany jedynie do stosunków cywilnoprawnych powstałych między osobami fizycznymi i osobami prawnymi. Takiego charakteru nie przybiera obowiązek naprawienia szkody orzeczony jako środek karny w ramach postępowania karnego. Co prawda środek karny z art. 46 § 1 k.k. przybiera przede wszystkim charakter kompensacyjny, jednak, jako środek karny, ma do spełnienia również inne funkcje prawa karnego (wychowawczą i zapobiegawczą). Nie można również pominąć, że środek ten ma na celu naprawienia szkody rzeczywiście wyrządzonej, a nie następstw tego czynu, np.: odsetek (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2002r., II KKN 385/01).

Pomimo, iż powódka wskazuje na zasadność jej roszczenia, przytaczając w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 listopada 1969r. (I PR 436/68), to jednak wskazane powyżej przesłanki uniemożliwiają uwzględnienie jej roszczenia. Nadto, sprzeciwia się temu również aktualne orzecznictwo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2014r. V KK 76/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 marca 2011r. II AKa 42/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2002r., II KKN 385/01).

Z tych też względów, apelacja jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

SSR (del.) Patrycja Reichel SSO Barbara Braziewicz SSO Andrzej Dyrda